

3 במרץ 2013
כ"א אדר תשע"ג
ירושלים

אגף ממשל וחברה
Department for Governance and Social Affairs
قسم الحكم والمجتمع

תורת הערכת השפעת רגולציה

פנייה לקבלת התייחסויות והזמנה להיוועצות עם הציבור

משרד ראש הממשלה מזמין את הציבור להתייחס לטיטוט מדריך תורת הערכת השפעת רגולציה ומיסודה.

ממשלת ישראל החליטה לפעול לטובת "תכנית קוהרנטית בתחום הרגולציה" (החלטה מספר 4027 מתאריך 25.11.2011)¹. החלטה זו כוללת בחינה מבנית של המערך הרגולטורי בישראל וכן פיתוח של "תורת רגולציה ממשלתית... ומיסוד מנגנוני ההערכה ברמה הממשלתית".

להחלטה זו קדמו התחייבות שנתנה מדינת ישראל לארגון ה-OECD, עם הצטרפותה לארגון, לבסס תהליכי הערכת השפעות הרגולציה, וכן המלצותיה של ועדת טרכטנברג ל"מסד את פעילות הרגולטורים השונים וליצור תורת רגולציה בישראל... לפעול לכתובת תורת רגולציה, להנחלתה למשרדים השונים ולפקח על יישומה" (עמוד 169 לדו"ח הוועדה).

לאור זאת, פיתח אגף ממשל וחברה (אגף תכנון מדיניות) במשרד ראש הממשלה מדריך ממשלתי לתורת הערכת השפעת רגולציה (RIA - Regulatory Impact Assessment), בשיתוף ראש פורום רגולטורים במשרד התמ"ת, עו"ד מיכאל אטלן. כמו כן, פותח מתווה למיסוד תורת ההערכה, במטרה להטמיע את המדריך באופן מעשי בעבודת הממשלה. שני המסמכים זמינים לעיון באתר אגף ממשל וחברה:

<http://www.pmo.gov.il/policyplanning/mimshal/Pages/regulation.aspx>

בבסיס המדריך ותפיסת המיסוד עומדת ההנחה, כי רגולציה היא כלי מרכזי של הממשלה בהכוונת פעילות המשק. ככזו, על הממשלה לוודא, כי התערבות זו מנוהלת באופן מיטבי לקידום מטרותיה, תוך מקסום התועלות ומזעור המחירים. לשם כך, יש להבנות תהליכי קבלת החלטות מושכלים, מערך של ידע וכלים שיסייעו לרגולטור בעבודתו השוטפת, וכן גם כלי יעיל למתן פרסום פומבי לעיקרי התהליך ולשיקולים שבבסיס קבלת ההחלטה.

ליבו של המדריך הוא הבנייה של תהליך הערכת השפעות הרגולציה בקבלת ההחלטות. דהיינו, לקדם כי בקבלת ההחלטה יילקחו בחשבון רגולציות נוספות, עמדתם של בעלי העניין, עלויות ישירות ועקיפות והשפעות חברתיות וכלל-משקיות נוספות. בנוסף, כולל המדריך גם ידע רלוונטי לתהליכי עיצוב רגולציה ופורמט מובנה של דיווח לציבור. כל מרכיבי המדריך מבוססים על מחקרים ודוגמאות של מדריכים מן העולם.

עם המדריך, מוצעת גם תפיסת מיסוד של תהליך הערכת השפעות הרגולציה, המבוססת על ניסיון שנצבר ב-OECD. העיקרון המנחה את תפיסת המיסוד הוא שתהליך ההערכה תכליתו לשפר את תהליכי העבודה ולא להטיל עומס בירוקרטי נוסף על עבודת הרגולטורים. לפיכך, מיסוד תהליכי ההערכה מכוון קודם כל להטמעתם בתוך תהליכי העבודה הממשלתיים.

¹ <http://www.sela.pmo.gov.il/PMO/Secretarial/Decisions/2011/12/des4027.htm> יש לציין כי מהחלטה זו הוחרגו בנק ישראל, הרשות לניירות ערך ואגף שוק ההון, חסכון וביטוח (סעיף 7).

תהליך ההיוועצות עם הציבור

משרד ראש הממשלה מעוניין לקיים היוועצות עם מי מן הציבור שמוצא עניין בנושא. תהליך היוועצות זה נועד לאיסוף מידע, תיקוף ושכלול מדריך תורת הערכת השפעת רגולציה, וכן בחינה של הנחות היסוד בבסיס תפיסת המיסוד והפיילוט. יודגש, כי ההתייחסות המתבקשת היא בנוגע לתורה שבבסיס המדריך ולתפיסת המיסוד, ולא ביחס לרגולציה של נושא ספציפי.

על מנת להביא את התפיסה המוצעת במדריך ובמסמך המיסוד לכדי ביצוע, מתעתד משרד ראש הממשלה להביא לממשלה את מסקנותיו באמצע שנת 2013 (מאי-יוני), במסגרת החלטות התקציב. זאת כדי להתניע במהרה תהליך של רכישת ניסיון מעשי, אשר ישמש לשם לימוד, הטמעה וטיוב של תורת הערכת הרגולציה. בהתאם לכך, תהליך ההיוועצות נבנה במסגרת לוחות הזמנים המתוארים, ובמגבלותיהם.

משרד ראש הממשלה מזמין את הציבור להעביר התייחסויות כתובות ולהביע את עמדתו כמפורט להלן. המשרד מתחייב ללמוד כל התייחסות לעומקה, אך מודיע מראש, כי לא יוכל להגיב לכל התייחסות בנפרד. משום כך, בשלב השני, בהתאם לצורך ועל בסיס התגובות שתתקבלנה, יתקיימו מפגשי היוועצות עם חלק מן הפונים אשר העבירו התייחסויות כתובות, ושביקשו במפורש להציג את עמדותיהם במפגש היוועצות. יודגש, כי עצם קיום המפגשים, מתכונתם והרכב המשתתפים בהם, מותנה במספר ואופי ההתייחסויות שתתקבלנה, ובמגבלות לוחות הזמנים. על כן, מודיע המשרד מראש, שאינו מתחייב להזמין למפגשים את כל הפונים או מי מהם.

התייחסויות כתובות יש להעביר בפורמט המצורף ובו בלבד עד לתאריך 7 באפריל 2013 לכתובת הדואר

האלקטרוני RIA@pmo.gov.il.

לתשומת לב:

- א. שליחת התייחסות בדואר אלקטרוני כמות גם כאישור למשרד ראש הממשלה לעשות שימוש פומבי בתוכנה, אלא אם יציין השולח אחרת במפורש.
- ב. כל מגיב נדרש למלא את העמוד הראשון בקובץ המצורף – נתונים אישיים.
- ג. לא תתקבלנה התייחסויות החורגות משלושה עמודים כתובים (לא כולל עמוד נתונים אישיים).
- ד. שולחים אשר מעוניינים להציג את עמדותיהם במפגשי ההיוועצות נדרשים לציין זאת במפורש.
- ה. לא תתקבלנה פניות לאחר התאריך האחרון למשלוח ההתייחסויות.
- ו. מפגשי ההיוועצות יתקיימו בין התאריכים 14-25 באפריל 2013. פונים אשר יוזמנו למפגש יקבלו הודעה מפורטת מראש ובכתב, לכתובת המייל שאותה ציינו בפנייתם.